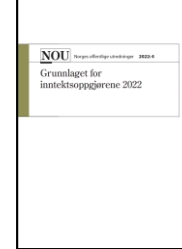
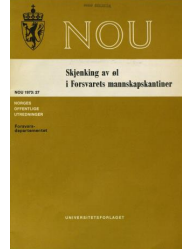
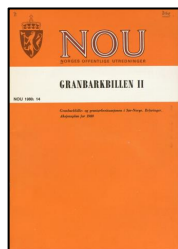

NOU-ene 1972-2022

Et historisk tilbakeblikk

Stine Hesstvedt, Forsker II, Institutt for samfunnsforskning

Agenda

1. Hvorfor feire?
2. Et tilbakeblikk på årene 1972-2022
3. «Best of»: Topp fem
4. Veien videre - 50 år til?

Bakgrunn for presentasjonen

■ *Forskningsprosjekter*

- *EUREX*: Expertization of public inquiry commissions
Forskningsrådet/DEMOS (2016-2020) ledet av Cathrine Holst (Universitetet i Oslo) og Johan Christensen (Leiden Universitet)
- *INFLUEX* (Forskningsrådet/Fripro, oppstart sommer 2023)
- Doktorgradsarbeid om politisk bruk av utvalg (Hesstvedt, 2021)

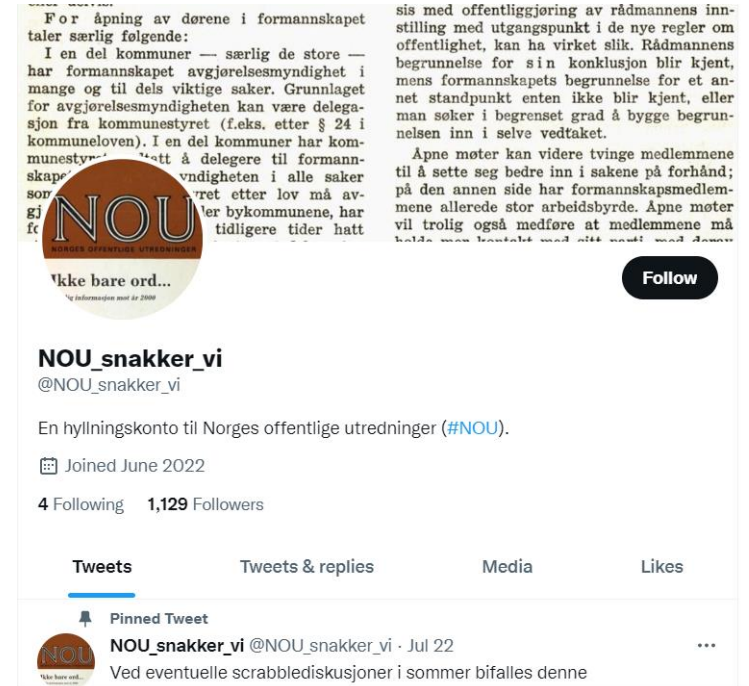
■ *Data*

- Komplette register over alle NOU-er, medlemmer og sekretærer oppnevnt mellom 1972-2020 samlet i forbindelse med EUREX

Hvorfor feire?

Hvorfor feire?

- Ja vi elsker Norges offentlige utredninger!
- Sentral i den norsk politikkutformingsmodellen
 - Utredning, høring, prop.
 - Fortung prosess
 - «Politics of work» og ikke «politics of game»
- NOU-en krumtappen
- Reflekterer norsk politikk mer generelt
 - Kunnskapsbasert politikk
 - Korporatisme og partssamarbeid
 - Konsensus og kompromiss
 - Åpenhet og transparens
 - Mm.

For åpning av dørene i formannskapet taler særlig følgende:
I en del kommuner — særlig de store — har formannskapet avgjørelsesmyndighet i mange og til dels viktige saker. Grunnlaget for avgjørelsesmyndigheten kan være delegasjon fra kommunestyret (f.eks. etter § 24 i kommuneloven). I en del kommuner har kommunestyret hatt å delegerer til formannskapet avgjørelsesmyndigheten i alle saker som kommunestyret etter lov må avgjøre. I bykommunene, har tidligere tider hatt

sis med offentliggjøring av rådmannens innstilling med utgangspunkt i de nye regler om offentlighet, kan ha virket slik. Rådmannens begrunnelse for sin konklusjon blir kjent, mens formannskapets begrunnelse for et annet standpunkt enten ikke blir kjent, eller man søker i begrenset grad å bygge begrunnelsen inn i selve vedtaket.
Åpne møter kan videre tvinge medlemmene til å sette seg bedre inn i sakene på forhånd; på den annen side har formannskapsmedlemmene allerede stor arbeidsbyrde. Åpne møter vil trolig også medføre at medlemmene må holde seg kontakt med sitt parti med jans

Ikke bare ord...
© Informasjon mai 2000

NOU_snakker_vi
@NOU_snakker_vi

En hyllingskonto til Norges offentlige utredninger (#NOU).

📅 Joined June 2022

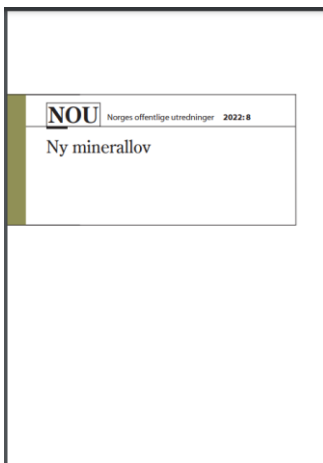
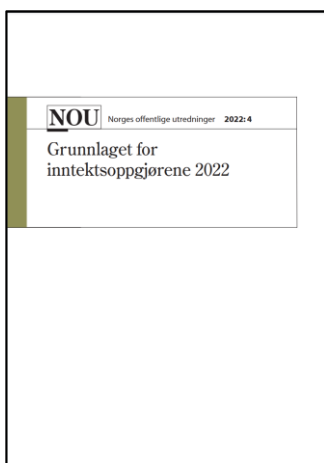
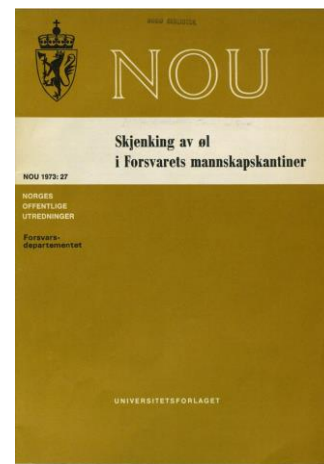
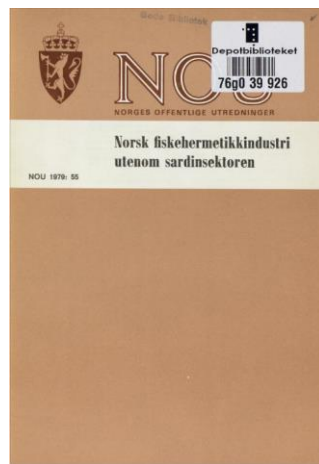
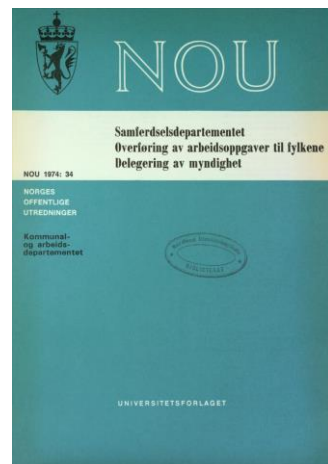
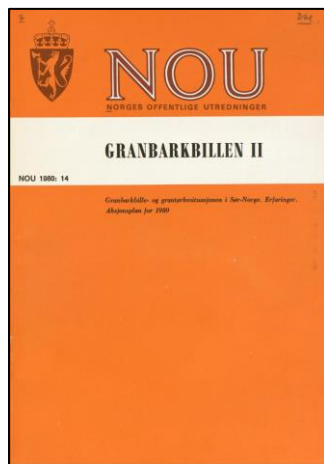
4 Following 1,129 Followers

Tweets Tweets & replies Media Likes

📌 Pinned Tweet

NOU_snakker_vi @NOU_snakker_vi · Jul 22
Ved eventuelle scrablediskusjoner i sommer bifalles denne

Noe for enhver smak

NOU-ene 50 år: En tidslinje

1972

2022

1972

1972

2022

1972

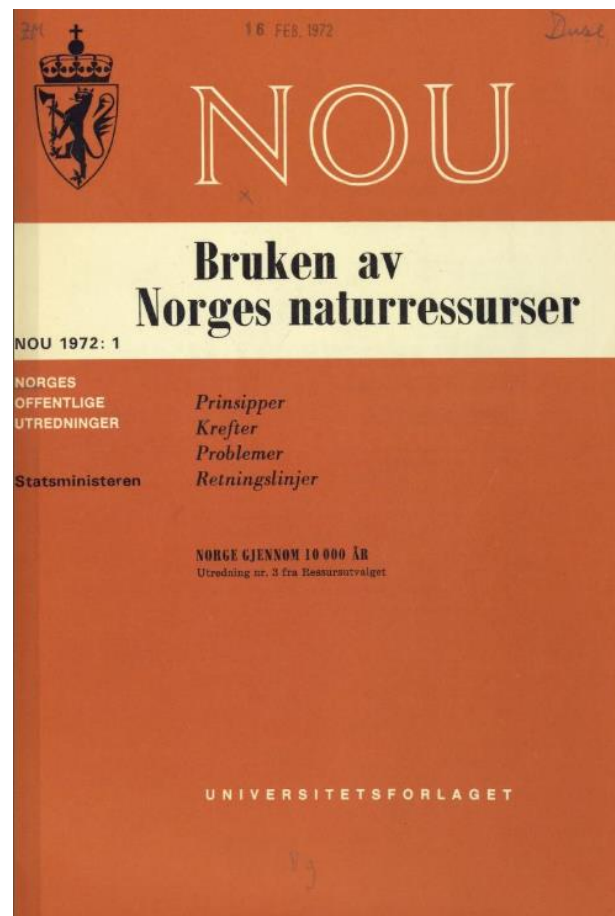

1972

2022

NOU 1972:01

1972

2022

En typisk NOU i 1972

- Interessegrupper og embetsfolk dominerer
 - Variert sammensetning
 - Men organisasjonene dominerer
 - Nesten alltid en departementsansatt
 - En og annen forsker
- 1 sekretær og 8 medlemmer (10 prosent kvinner)
- 80 sider
- Arbeidet i 3 år
- 50 prosent oppnevnt av departementene (resten i statsråd)
- Ikke samme regjering som oppnevner og mottar rapport

1972

2022

2022

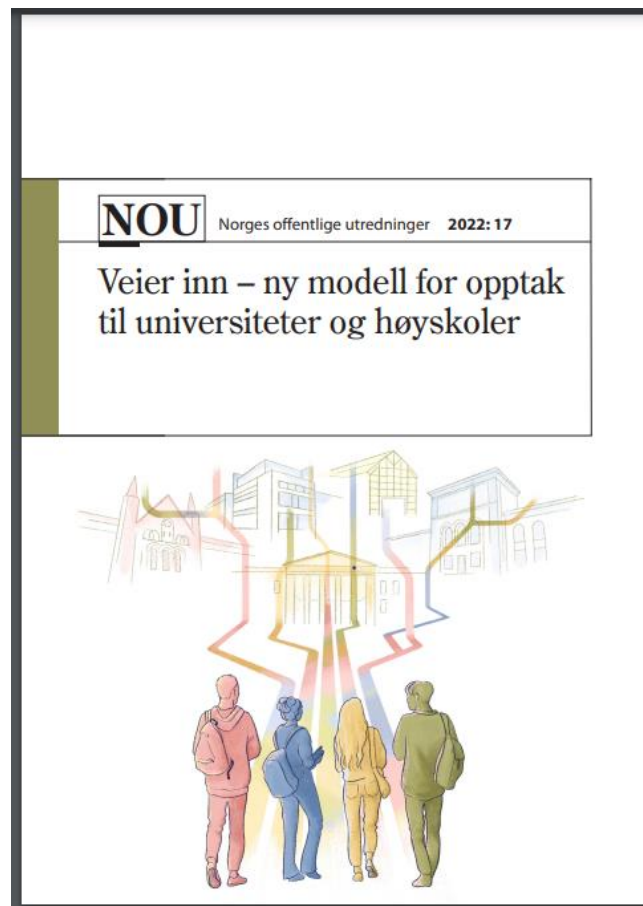

1972

2022

NOU 2022: 17

1972

2022

En typisk NOU i 2022

- Flere forskere, færre interessegrupper
 - 90% av utvalg har minst en forsker
 - Samfunnsøkonomer, jurister, andre samfunnsvitere brukes mest
 - Sjeldent departementsansatte
 - Færre interessegrupper
- 11 medlemmer og 6 sekretærer (50 prosent kvinner)
- 235 sider
- Arbeider i 1,5 år
- Mer formalisert (mal, veileder, etc.)
- Alltid oppnevnt i Kongen i statsråd
- Oppnevnes og leverer til samme regjering

1972

2022

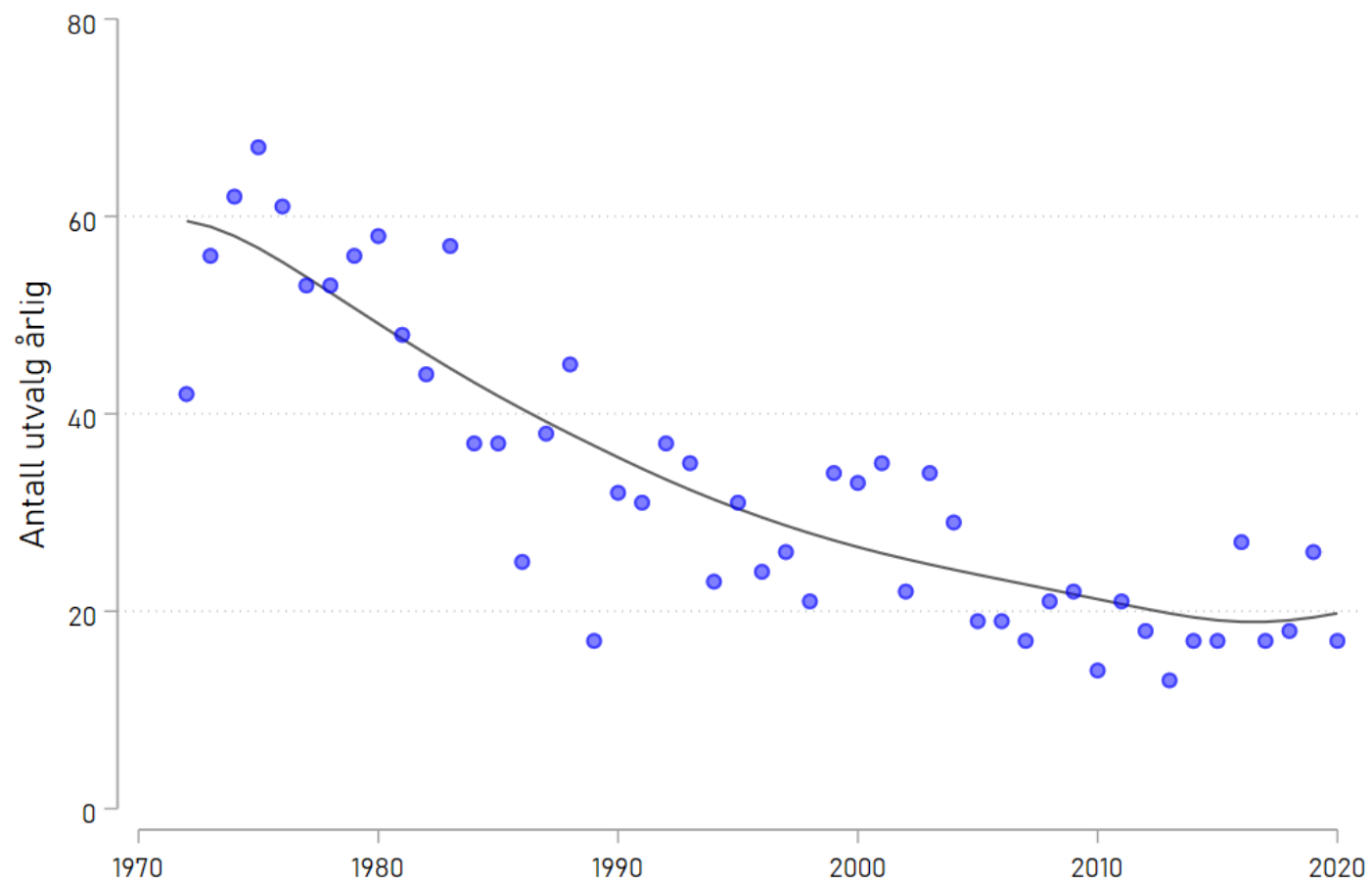

Endring over tid: Noen tall og figurer

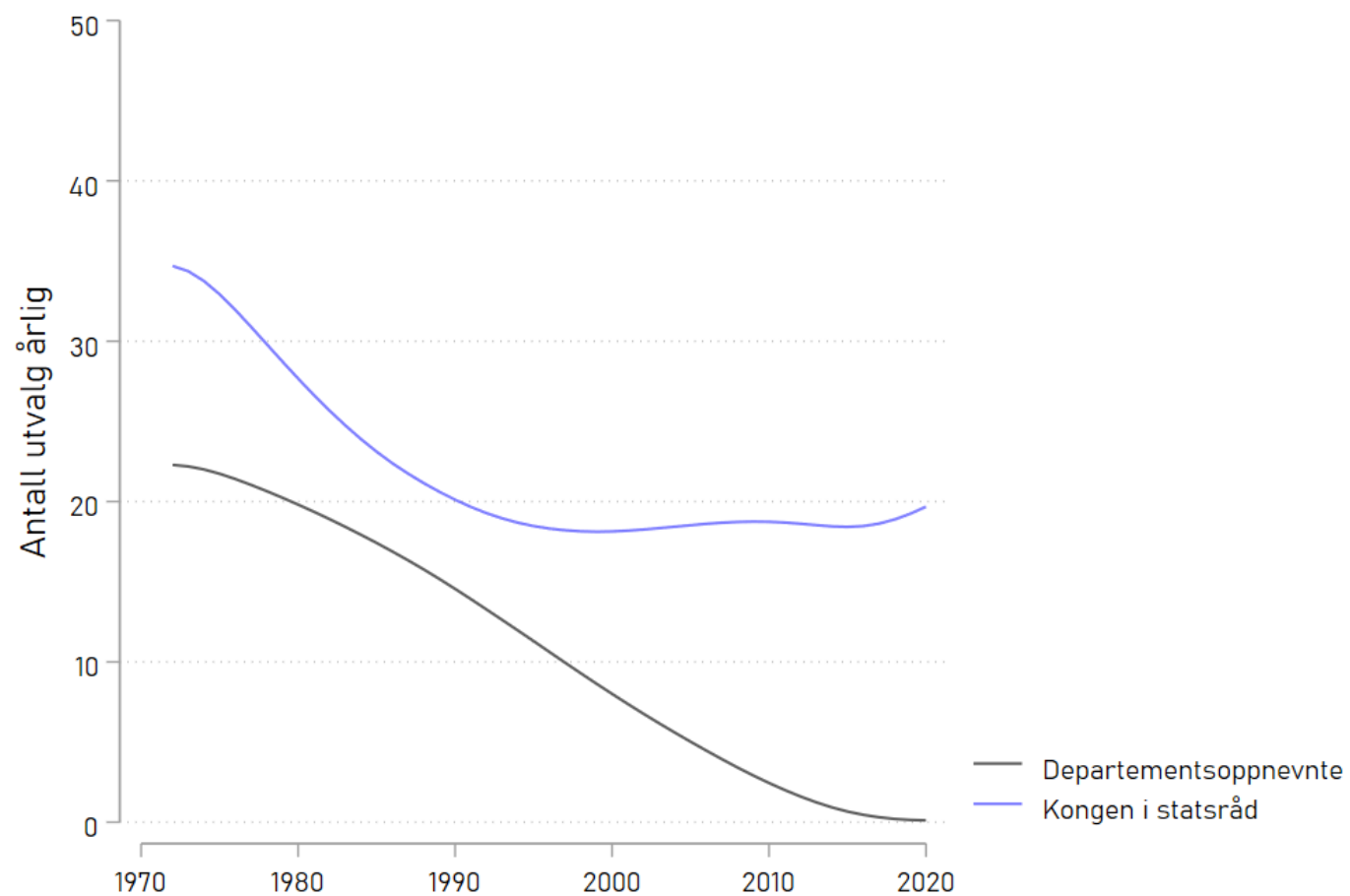
Nøkkeltall

- Totalt ca. 1630 utvalg
- 174 000 sider med utredning
- Mer enn 14400 medlemmer
- Mer enn 3700 sekretærer

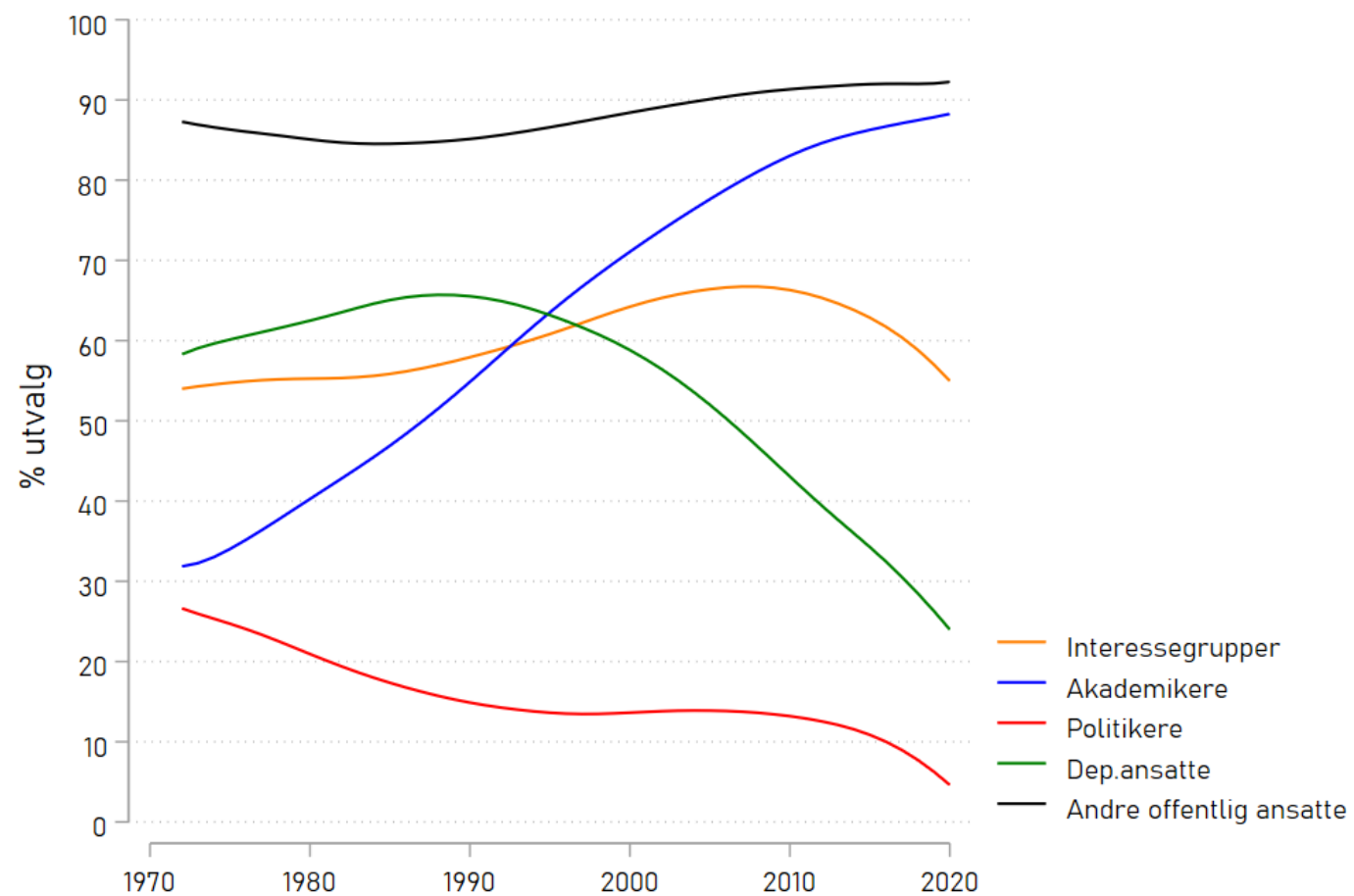
Nedgang over tid

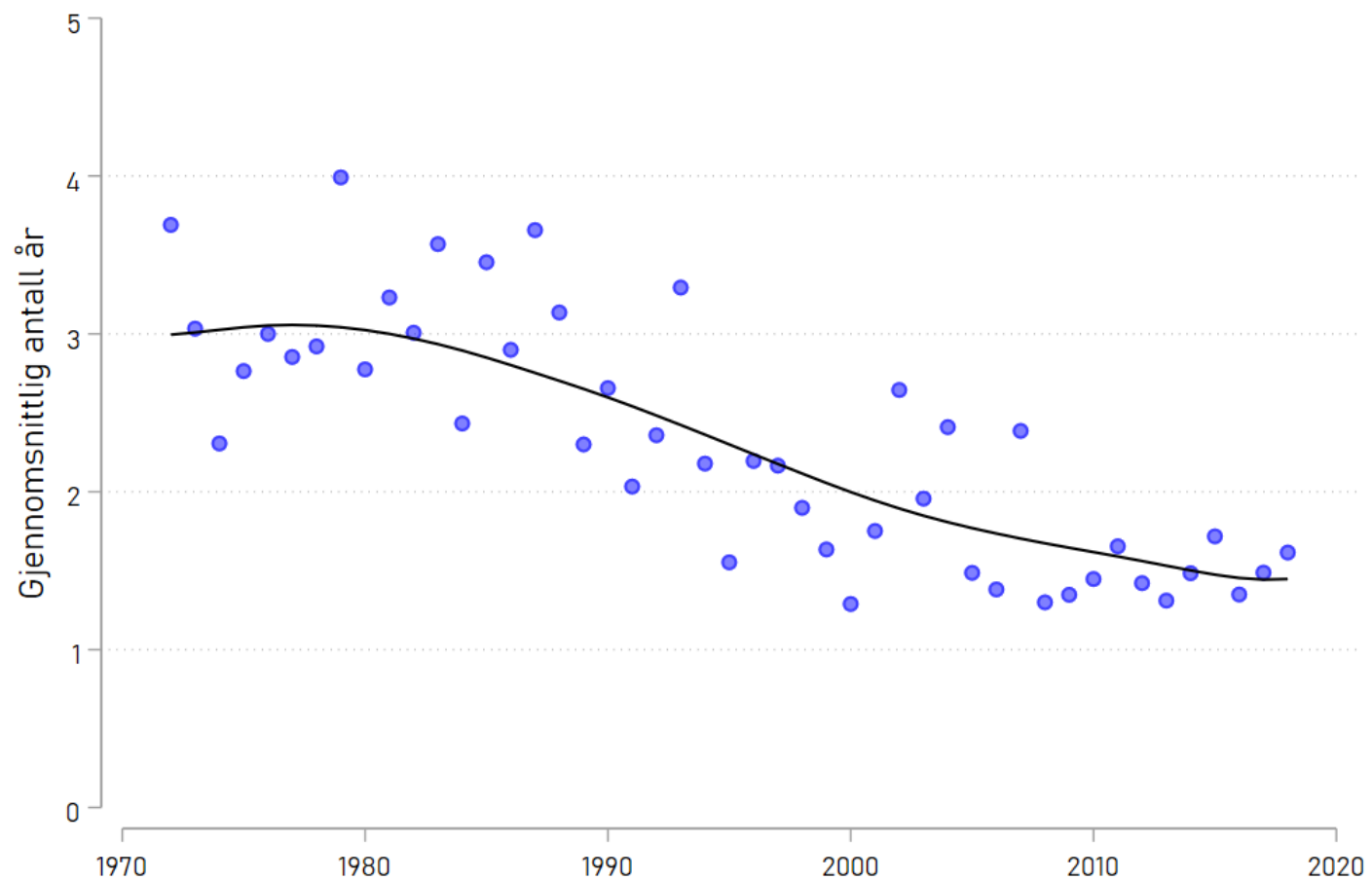
Færre oppnevnt av departement

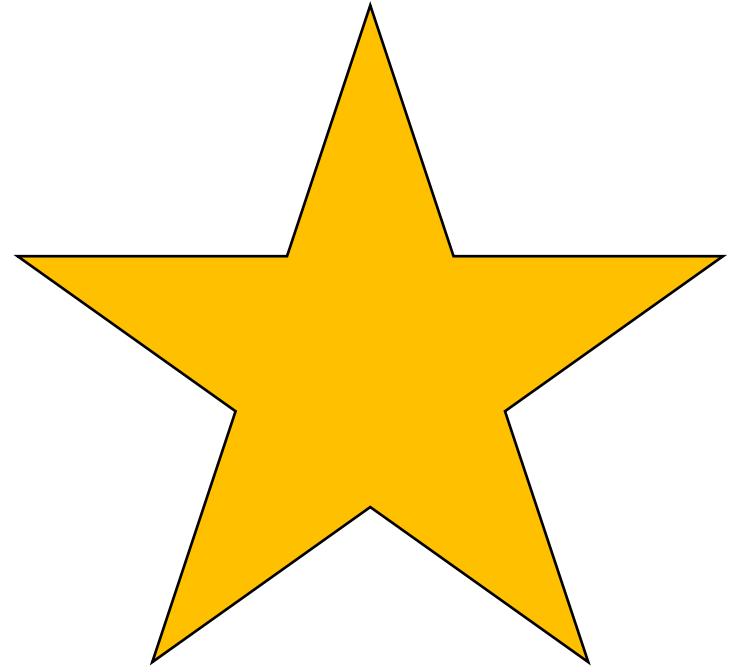
Flere forskerutvalg, færre korporative

Jobber raskere og vokser i sideantall

Best of gjennom 50 år

Mest og minst oppnevnte departement

1. Justisdepartementet

2. Finansdepartementet

3. Arbeid- og sosial

4. Kunnskapsdepartementet

5. Klima- og miljødepartementet

1. Utenriksdepartementet

2. Forsvarsdepartementet

3. Nærings- og fiskeridepartementet

4. Olje- og energidepartementet

Medlem av flest ad-hoc-utvalg gjennom tidene

1. Magnus Aarbakke (16)
2. Stein Reegaard (16)
3. Kåre P. Hagen (12)
4. Petter Lødrup (11)
5. Hans Petter Graver (11)

Topp 5 gjengangere etter 2010

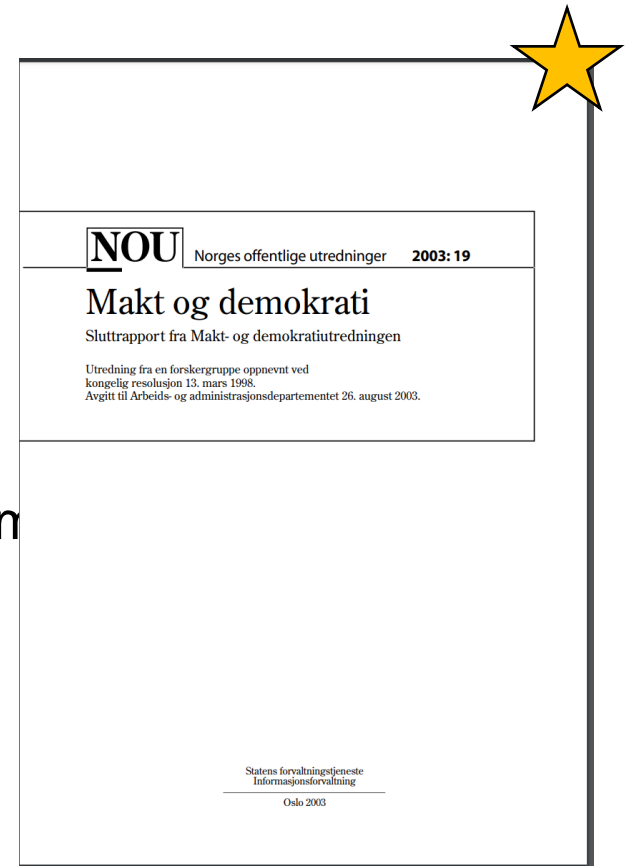
1. Stein Reegaard, LO (15)
2. Kåre P. Hagen, Professor, NHH (12)
3. Hans Petter Graver, Professor, UiO (11)
4. Hans Henrik Scheel, finansråd (11)
5. Steinar Holden, professor, UiO (10)

Leder av flest utvalg gjennom tidene

1. Erling Selvig — 41 rapporter, Banklovkommisjonen
2. Svein Longva — 37 rapporter, Teknisk Beregningsutvalg
3. Odd Aukrust — 22 rapporter, Teknisk Beregningsutvalg
4. Dagfin Juel — 16 rapporter, Hovedkomiteen for lokalforvaltning
5. Hans Petter Graver – 10 rapporter

Mest sitert av andre NOU-er

1. **Makt og demokrati**
2. En bedre organisert stat (NOU 1989: 5)
3. Fra bot til bedring. Et mer nyansert og effektivt sanksjonssystem mindre bruk av straff (NOU 2009: 10)
4. Fra bruker til borger. En strategi for nedbygging av funksjonshemmende barrierer (NOU 2001:22)
5. Rett på sak. Lov om tvisteløsning (NOU 2001: 32)

Mest sitert i stortingsmeldinger

1. **Produktivitet – grunnlag for vekst og velferd (NOU 2015:1)**
2. Ved et vendepunkt: Fra ressursøkonomi til kunnskapsøkonomi
3. Fordelingsutvalget (NOU 2009: 10)
4. Frihet med ansvar – Om høgre utdanning og forskning i Norge
5. Innovasjon i omsorg (NOU 2011: 11)

De neste 50

- 50 år til?
- På vei ut (eller bare en 50-årskrise?)

